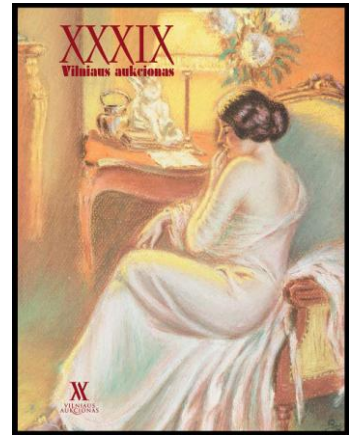

XXXIX VILNIAUS AUKCIONAS KVIEČIA PRISIMINTI LIETUVIŠKOJO MENO IŠTAKAS

Artėjant gruodžio 11 d. vyksiančiam jau XXXIX Vilniaus aukcionui, pasirodė šio aukciono rinkinį pristatantis katalogas. Jame galima susipažinti su 122 vertingais kūrniais.

Vilniaus aukciono rengėjai tęsia savo nerašytą tradiciją likti ištikimiems lituanistiniam menui, tad naujajame rinkinyje meno gerbėjų dėmesys pirmiausiai atkreipiamas į unikalų nepriklausomos Lietuvos reiškinių – Kauno meno mokyklą – ir derama pagarba atiduodama individualybėms, be kurių gebėjimo, nelengvo darbo ir, žinoma, pasišventimo neturėtume savitomis meno tradicijomis išugdytos XX a. nacionalinės dailės.

Taigi be kokių vardų neįsivaizduojama nacionalinio meno kolekcionavimo tradicija? Be abejo, tai Kauno meno mokyklos įkūrėjas Justinas Vienožinskis (1886–1960), skirtingais laikotarpiais dėstę mokyklos dėstytojai Adomas Galdikas (1893–1969), Antanas Žmuidzinaičius (1876–1966), Petras Kalpokas (1880–1945), jo sūnus Rimtas Kalpokas (1908–1999), Ignas Šlapelis (1881–1955), Jonas Šileika (1883–1960), meno mokyklos auklėtiniai A. Gudaitis, A. Motiejūnas, Veronika Šleivytė ir kt.

Ne kiekvienam yra tekę girdėti, kad šiandien gausiai lankomos Pažaislio bažnyčios kupolą XVII a. ištapė iš Italijos kilęs Giuseppe Rossi (Lietuvoje dirbo ~1692–1719). Tiek savo ikonografiniu, tiek istoriniu kontekstu išskirtini du šiam menininkui atributuojami darbai pristatomi atskiroje aukciono rubrikoje *Senoji dailė*. „LDK meno paveldo kontekste tai itin negausiai išlikusių alegorinių kompozicijų pavyzdžiai, <...> intriguojantys tiek dėl retos temos, tiek dėl galimų sąsajų su Pacų meno mecenatyste“, – teigia meno istorikė dr. Rūta Janonienė, pastebėdama kad šiuose darbuose esą galima identifikuoti paties Pažaislio fundatoriaus Kristupo Zigmanto Paco ir jo žmonos Klaros Izabelės portretus.

Religinio meno gerbėjai *Senosios dailės* rubrikoje ras ir Franciszek Jędrzejczyk (1871–1938) Čenstachavos Dievo Motinos ikonos – Lenkijoje saugomos legendomis apipintos ir stebuklinga laikomos ikonos, vadinamos Juodąja madona, pakartojimą.

Atskirai minėtini Adomo Międzyblockio 1928 m. kūrinys *Vilniaus apylinkių peizažas su bažnyčia* bei pirmą kartą Vilniaus aukcione pristatomo autoriaus, žymaus tarpukario Vilniaus skulptoriaus Boleslovo Balzukevičiaus 1933 m. pastelė *Moters krėslė portretas*.

Aukcione šį kartą gausu ir bendro pobūdžio įvairaus laikotarpio Lietuvos dailės kūrinių: Vinco Norkaus (1927–2006), Bronės Mingilaitės-Uogintienės (1919–1983), Augustino Savicko (1919–2012), Adomo Varno (1879–1979), Laimos Drazdauskaitės (g. 1947) ir kt. peizažų; ikoninis Valentinio Antanavičiaus (g. 1936) asambliažas, Aloyzo Stasiulevičiaus (g. 1931) ir Pranciškaus Poručio (1924–2009) miesto bokštai, savito braižo Juliaus Čepėno, Vytauto Krasausko, Leono Katino ir kitų, iš viso daugiau nei 30-ies, autorių darbai.

Grafikos skiltyje taip pat gausu iškilių popieriaus, medžio, lino raižinių, litografijos meistrų, tarp kurių Telesforo Valiaus (1914–1977), Marcės Katiliūtės (1912–1937), Vytauto Kalinausko (1929–2001), Šarūno Leonavičiaus (g. 1960), Stasio Eidrigevičiaus (g. 1949) ir kt. darbai, savitai

„suskamba“ dvi E. Mieželaičio eil. rinkiniui „Era“ iliustruoti sukurtos Stasio Krasausko (1929–1977) cinkografijos, Algimanto Švažo (1933–2003) triptikas, raritetinis trumpai gyvavusios Grupės „1“ narių kūrinių aplankas.

Aukciono *Varia Lituanica* rubrikoje atrasime ne tik tradiciškai jai priskirtų plakatų, medalių, bet ir netikėtų smulkmenų, išduodančių, kad mūsų pirmtakų įpročiai ne daug kuo skyrėsi nuo šiandienių: buvo geriamas geras alus, rūkomas tabakas, o širdis raminta vaistais, kurių pavadinimą „Nervostiprinas“ išsaugojo laiko pasendinta pakuotė.

Aukciono rinkinį užbaigia *Varia europeana* rubrika, kurioje meno gerbėjai tarp kitų Europos kūrėjų išvys tiek pasaulinio garso litvako Neemijos Arbit Blato (1908–1999), tiek ne visiems girdėto rusų peizažisto bei žanrinių scenų tapytojo Michailo Balunino (1875–1938) darbus.

XXXIX Vilniaus aukciono rinkinyje pristatomų kūrinių kainos svyruoja nuo 40 iki 19 tūkst. eurų. Trys kūriniai turi rezervines kainas.

